

**BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEK OKULU ÖĞRENCİLERİNİN REKREASYON
FAALİYETLERİNE KATILIMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ**
THE EVALUATION OF RECREATION ACTIVITIES OF THE STUDENTS AT THE
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORT

Vedat ÇINAR

ÖZET

Bu çalışma; beden eğitimi ve spor yüksekokullarında okuyan öğrencilerin genel durumlarını belirlemek ve boş zamanlarından yola çıkarak bu öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirme şekillerini tespit etmek amacı ile yapılmıştır.

Bu amaçla beden eğitimi öğrencilerinin genel özelliklerini belli ederek öğrencilerin boş zamanlarını daha verimli değerlendirmek için öneriler ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Çalışma sonuçları okul tarafından düzenlenen aktivitelere öğrencilerin büyük bir çoğunluğu katılmak istememektedir. Çalışma yine göstermektedir ki öğrenciler bu tip aktivitelerin düzenlenirken kendi fikirlerinin de alınmasını istemektedirler. Bu olumsuz durum öğrencileri reaktif olmak yerine proaktif almalarını yeğlemektedir.

SUMMARY

The goal of this study is to evaluate the personal situations and way of spending their spare time of students who are attending physical education training and sport high school.

Study reveals the personality of student and makes suggestions to make contributions of improving of their skills.

The results of the study indicate that majority of the students were not keen to participate both social and sportive activities that held by their school. What is the reason behind behavior of the students was inefficiency of organizational aspects of activities that provided by University.

Study again shows that student was expecting to be asked the before any activities were organized. This may be indicates that situations prefer to be proactive rather than reactive

GİRİŞ

Değişme ve gelişme çağı olarak adlandırılan günümüzde insanoğlunu ilgilendiren her şeyin hızlı bir şekilde değişmesine ve gelişmesine rağmen bütün canlıların hayat ölçüsü olan ve insan hayatını anlamlı kılan zaman değiştirilememiştir. Boş zamanları önemli yapan diğer bir yönü de bireylerde çeşitli doyumlara yol açmasıdır. Bir başka yönüyle boş zaman faaliyetleri bireylerin sosyalleşmesi toplumla bütünleşmesi gibi açılardan da etkilidir (M.G.S.B 1988)

İnsan hayatının uzun yada kısa süreli yinelenmesi imkansız başlangıcı

ve sonu belli saat birimi ile ölçülebilen bir bölümdür (Tezcan1982) Tüm varlıkların eşit olarak paylaşmış oldukları bir değer olmasına rağmen varlıkların zaman algılaması ve zamana duydukları ihtiyacın önemi farklılaşabilmektedir. İnsanı diğer varlıklardan üstün kılan en önemli özelliklerden biride zaman kullanımının da yetki sahibi olmasıdır. (Karaküçük 1997).

Bu anlamda kişinin hayatını daha anlamlı kılabilmesi zaman kullanımındaki dengeyi iyi kurabilmesine bağlıdır. Düzenlenen etkinliklere zaman yetersizliğinin yanında tesis ve mekan sosyo-ekonomik yetersizlikler de eklenince kişi tarafından geçerli

sayılabilecek bir mazeret ortaya çıkacaktır. Sosyal ve sportif etkinliklere zaman yetersizliği mazeret edilerek katılmayan ülkemizde insanımız her zaman kahvelerde, barlarda, diskolarda v.b yerlerde büyük kalabalıklar oluşturmaktadır. Dolayısıyla bu insanların zamanları var ki bu yerlerde bulunmaktadırlar. Burada karşımıza bir sorun çıkmaktadır. Bu da insanımıza zaman bilincini verdikten sonra zaman planlamasını vermektir. Aslında insanımızın zamanı vardır. Ancak bu zamanı planlayarak olumlu bir şekilde değerlendirme eksikliği göze çarpmaktadır. Boş zaman değerlendirme anlayış ve alışkanlığının insanımızda bilinçli bir şekilde gelişme göstermesi ülkemizin her alanda hızla kalkınmasına ve gelişmesine yardımcı olmaktadır (Karaküçük 1999). Zaman kullanmayı bilmek insan şahsiyetinin en geçerli alt yapısını oluşturmaktadır. İyi bir iş veya mesleği icra eden bir profesyonel gibi zaman iyi kullanılmalıdır (Uzunoğlu 1992).

MATERYAL VE METOD

Araştırma 1999-2000 öğretim yılında Selçuk üniversitesi beden eğitimi ve spor yüksekokulu ve Fırat üniversitesi beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencileri üzerinde uygulanmıştır. Bu çalışmada coğrafi konumları ve gelişmişlik düzeyleri göz önünde tutularak bu iki üniversite seçilmiştir

Araştırma yüz yüze görüşme tekniğiyle yapılmıştır. Selçuk üniversitesi beden eğitimi ve spor yüksekokulundan 125 Fırat üniversitesi beden eğitimi ve spor yüksekokulundan 125 olmak üzere toplam 250 kişi üzerine anket uygulanmıştır. Yaş ve sınıf sınırlılıkları

Boş zaman; Kişinin hem kendisi hem de başkaları için bütün zorluklarından veya bağıntılardan kurtulduğu ve kendi isteğiyle seçeceği bir faaliyetle uğraşacağı bir zamandır (Tezcan 1982). Bir başka tanıma göre boş zaman günlük hayatın uyku, dinlenme ve çalışma dışında kalan bireyin istediği gibi kullanabileceği zamandır (Sayiner 1993). Bireyin kendi adına özgürce kullanmak hakkına sahip olduğu iş ve yaşamla ilgili zorunlu sorumluluk ve görevler yerine getirildikten sonra arta kalan zamandır (Güler 1978).

Uluslararası boş zamanı inceleme gurubu da boş zaman faaliyetinin niteliğini şöyle açıklamaktadır. Boş zaman etkinliği kişinin mesleki, ailesel ve toplumsal ödevlerini yerine getirdikten sonra özgür iradesiyle girişebileceği dinlenme, eğlenme, bilgi yada becerilerini geliştirme toplum yaşamına gönüllü olarak katılma gibi bir dizi uğraşılardır (Abadan 1961).

göz önünde tutularak bu sayı 195 'e düşmüştür.

Araştırma tarama (survey) modelindedir.

Çalışmada beden eğitimi öğrencilerinin boş zamanlarını değerlendirme alışkanlıklarını tespit etmeye yönelik bir anket uygulanmıştır. Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde beden eğitimi ve spor yüksekokullarında okuyan öğrencilerin kişisel özellikleri, ikinci bölümde ise öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirme alışkanlıklarını tespiti yönelik sorulara yer verilmiştir.

BULGULAR

Tablo 1. Öğrencilerin cinsiyet oranları

Cinsiyet	Kişi sayısı	Yüzde oranı
Kız	48	24,6%
Erkek	147	75,4%
Toplam	195	100%

Tablo 1'de araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyetlere göre dağılımına bakıldığı zaman %24,6 (48 kişi) kız, %75,4 (147 kişi) erkek olduğu görülmektedir. Buda bize beden eğitimi ve spor yüksek okullarında okuyan öğrencilerin ağırlıklı olarak erkek öğrencilerden oluştuğu görülmektedir.

Tablo 2. Öğrencilerin mezun oldukları lise dağılımı

Eğitim kurumları	Kişi sayısı	Yüzde oranı
Genel lise	138	70,8%
İmam hatip	14	7,2 %
Meslek lisesi	30	15,4%
Anadolu lisesi	6	3,1 %
Diğer	7	3,6 %
Toplam	195	100%

Tablo 2'de öğrencilerin mezun oldukları lise dağılımlarına bakıldığı zaman %70,8 (138kişi) genel lise, % 7,2 (14 kişi) imam hatip lisesi, %15,4 (30 kişi) meslek lisesi, %3,1 (6 kişi) anadolu lisesi, %3,6 (7 kişi) diğer eğitim kurumlarından mezun oldukları görülmektedir. Buda bize öğrencilerin daha çok genel liseden mezun olduklarını göstermektedir.

Tablo 3. Öğrencilerin anne eğitim durumu

Eğitim durumu	Kişi sayısı	Yüzde oranı
Okur yazar değil	42	21,5%
Okur yazar	21	10,8%
İlkokul	83	42,6%
Ortaokul	12	6,2%
Lise	31	15,9%
Üniversite	6	3,1 %
Toplam	195	100%

Tablo 3'e bakıldığı zaman anne eğitim durumlarına bakıldığı zaman %21,5 (42

kişi) okur yazar değil, %10,8 (21 kişi) okur yazar, % 42,6(83 kişi) ilkököl mezunu, %6,2 (12 kişi) Ortaokul mezunu, %15,9 (31 kişi) lise mezunu, % 3,1 (6 kişi) üniversite mezunu olduğu görülmektedir, buda bize araştırmaya katılan öğrencilerin anne eğitimlerinin daha çok ilkököl mezunu olduğunu göstermektedir.

Tablo 4. Öğrencilerin baba eğitim durumu

Eğitim durumu	Kişi sayısı	Yüzde oranı
Okur yazar değil	5	2,1 %
Okur yazar	14	7,2 %
İlkokul	68	34,9%
Ortaokul	31	15,9%
Lise	40	20,5%
Üniversite	34	17,4%
Y.lisans	3	1,5 %
Toplam	195	100%

Tablo 4'e bakıldığı zaman öğrencilerin baba eğitim düzeyleri %2,1 (5 kişi) okur yazar değil, %7,2 (14 kişi) okur yazar, %34,9 (68 kişi) ilkököl mezunu, %15,9 (31 kişi) ortaokul, %20,5 (40 kişi) lise mezunu, %17,4 (34 kişi) üniversite mezunu %1,5 (3 kişi) lisansüstü mezunu oldukları görülmüştür, buda öğrencilerin baba eğitimlerinin daha çok ilkököl ve lise mezunu olduğu sonucunu çıkarmıştır.

Tablo 5. Öğrencilerin baba meslek durumları

Meslekler	Kişi sayısı	Yüzde oranı
İşçi	38	19,5%
Memur	53	27,2%
Yönetici	8	4,1%
Çiftçi	14	7,2%
Serbest mes	40	19,0%
Diğer	45	23,0%
Toplam	195	100%

Tablo 5'e bakıldığı zaman öğrencilerin baba meslekleri %19,5 (38 kişi) işçi, %27,2 (53kişi)memur, %4,1 (8 kişi) yönetici, %7,1(14 kişi) çiftçi, %19,0 (40 kişi) serbest meslek, %23,0 (45 kişi) diğer meslek gruplarından olduklarını

belirtmişlerdir, buda bize öğrenci velilerinin daha çok memur kesiminin çocukları olduklarını göstermektedir.

Tablo 6. Öğrencilerin rekreasyon faaliyetlerine katılmalarındaki amaç

Amaçlar	Kişi sayısı	Yüzde oranı
Sosyal çevre	33	16,9%
Eğlenceli olması	90	46,2%
Dinlendirici olması	23	11,8%
Eğitici olması	41	21,0%
Diğer	5	2,6%
Birden çok	3	1,5 %
Toplam	195	100%

Tablo 6'ya bakıldığında öğrencilerin rekreasyon faaliyetlerine katılmalarındaki amaç %16,9 (33 kişi) sosyal çevre edinmek, %46,2 (90 kişi) eğlendirici olması, %11,8(23 kişi) dinlendirici olması, %21,0(41 kişi) eğitici olması, %2,6 (5 kişi)diğer amaçlarından dolayı, %1,5(3 kişi) birden çok özelliğinden dolayı boş zaman faaliyetlerine katıldıklarını belirtmişlerdir. Buda bize öğrencilerin rekreasyon faaliyetlerine katılmalarındaki amaçlarının büyük çoğunlukla eğlendirici olması özelliğinden dolayı katıldıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 7. Öğrencilerin Katıldıkları rekreasyon etkinlikleri

Faaliyetler	Kişi sayısı	Yüzde oranı
Spor	119	61,0 %
Müzik	43	22,1 %
Eğlence	11	5,6%
Güzel sanat	1	0,5%
Edebiyat	10	5,1%
Diğer	5	2,6%
Birden çok	6	3,1 %
Toplam	195	100%

Tablo 7'ye bakıldığında öğrencilerin katıldıkları rekreasyon faaliyetlerinin dağılımı ise %61,0 (119 kişi)spor faaliyetlerine, %22,1 (43 kişi) müzik, %5,6(11 kişi) eğlence, %0,5 (1 kişi) güzel sanatlar, %5,1 (10 kişi) edebiyat, %2,6 (5 kişi) diğer boş zaman faaliyetlerine, %3,1(6 kişi) birden çok boş zaman

faaliyetlerine katıldıklarını belirtmişlerdir. Buda beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin boş zamanlarında daha çok sorsal faaliyetlere katıldıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 8. Öğrencilerin İstedikleri rekreasyon etkinlikleri

Faaliyetler	Kişi sayısı	Yüzde oranı
Spor faaliyetleri	127	65,1%
Kültürel faal.	41	21,0 %
Sanatsal faal.	20	10,3%
Diğer	4	2,1 %
Birden çok	3	1,5 %
Toplam	195	100%

Tablo 8'e bakıldığında öğrencilerin istedikleri rekreasyon etkinliklerinin dağılımı ise %65,1 (127 kişi) spor faaliyetlerinin, %21,0 (41 kişi) kültürel faaliyetlerin, %10,3 (20 kişi) sanatsal faaliyetlerin, %2,1 (4 kişi) diğer faaliyet guruplarının, %1,5 (3 kişi) üniversitelerinde birden çok etkinlik guruplarının olmasını istemişlerdir. Öğrencilerin daha çok spor faaliyetlerine yönelik etkinliklerin olmasını istemişlerdir.

Tablo 9. Boş zamanlarını değerlendirme şekilleri

Faaliyetler	Kişi sayısı	Yüzde oranı
Gezmek	31	16,9 %
Spor	37	19,0 %
Sinema	14	7,2%
Kitap okuma	14	7,2%
Sohbet	20	10,3%
Çalışma	18	9,2%
Uyuma	36	18,5 %
Müzik	23	11,8%
Toplam	195	100%

Tablo 9'a bakıldığında öğrencilerin boş zamanlarını %16,9 (31 kişi) gezmek, %19,0 (37 kişi) spor yaparak, %7,2 (14 kişi) sinemaya giderek, %7,2 (14 kişi) kitap okuyarak, %10,3 (20 kişi)sohbet ederek, %9,2 (18 kişi) çalışarak, %18,5 (36 kişi) uyuyarak, %11,8 (23 kişi) müzik dinleyerek boş zamanlarını değerlendir-

dirdiklerini belirtmişlerdir.Sonuç olarak; öğrencilerin büyük çoğunluğu boş zamanlarını spor yaparak,uyuyarak ve gezerek geçirdiklerini belirtmişlerdir.

Tablo 10. Sahip oldukları boş zaman süreleri

Boş zaman süresi	Kişi sayısı	Yüzde oranı
1-2 saat	63	32,3 %
3-4 saat	102	52,3 %
5-6 saat	20	10,3%
7-8 saat	10	5,1 %
Toplam	195	100%

TARTIŞMA SONUÇ

Bu çalışmada; beden eğitimi ve spor yüksekokullarında okuyan öğrencilerin genel durumlarını belirlemek boş zamanlarından yola çıkarak bu öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirme şekillerini tespit etmek amacı ile yapılmıştır.

Bu amaçla beden eğitimi öğrencilerinin genel özelliklerini belli ederek öğrencilerin boş zamanlarını daha verimli değerlendirmek için öneriler ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyete göre dağılımına bakıldığında toplam öğrencilerin %75,4 erkek %24,6 kız öğrencilerden oluştuğu görülmektedir. DIE(1995) yaptığı bir araştırmada 1993-1994 yılı itibariyle toplam erkek öğrenci sayısını daha yüksek bulduğu sonuç araştırma sonuçlarımızla paralellik göstermektedir.

Öğrencilerin eğitim gördükleri liseler arasında anlamlı bir ilişkiye rastlanamamıştır(Tablo 3). Araştırmaya katılan tüm öğrenciler mezun oldukları liseler açısından birbirlerine benzer özelliklere sahiptir. Araştırmaya katılan öğrencilerin mezun oldukları lise bakımından analiz sonuçlarına bakıldığında tüm branşlardaki dağılım

Tablo 10'a bakıldığı zaman öğrencilerin günde sahip oldukları boş zaman sürelerinin dağılımı %32,3 (63 kişi) 1-2 saat, %52,3 (102 kişi) 3-4 saat , % 10,3 (20 kişi) 5-6 saat, %5,1(10 kişi) 7-8 saat günde boş zamana sahip olduklarını belirtmişlerdir.Tabloya göre; öğrencilerin rekreasyonel etkinliklere katılabilecek yeteri kadar boş zamana sahip oldukları görülmüştür.

ağırlıklı olarak genel lise ve meslek liselerinden olmuştur. Soyer (1997) üniversite öğrencileri üzerine yaptığı çalışmada, üniversite öğrencilerinin büyük çoğunluğunun genel liselerden mezun olduklarını belirtmiştir. Bu bulgu bizim çalışmamızla aynı anlamları ifade etmektedir.

Sonuçta öğrenci annelerinin büyük bir çoğunluğu ilk ve orta öğrenim kurumu mezunu oldukları görülmüştür. Gökmen (1985)' in bulmuş olduğu sonuçlarla bizim literatürümüz pozitif ilişkiye sahiptir. Tüm bu veriler araştırmaya alınan örneklem grubu seçiminin isabetli olunduğunun ve tüm üniversite öğrencilerini temsil edebilecek bir örneklemin seçilmiş olduğunu göstermektedir.

Öğrenci babalarının yüksek bir oranını ilkökul ve lise mezunları oluşturmaktadır. Soyer (1997)' nin yapmış olduğu çalışma sonuçları ile bizim bulgularımız paralellik göstermektedir. Yine bu sonuçlar, bize Türkiye genelindeki aile eğitim düzeyleri ile tutarlılık gösterdiği söylenebilir.

Tüm branşlardaki bireylerin baba mesleği açısından benzer özellikler gösterdiği görülmektedir. Yani öğrenci babalarının yüksek bir oranını işçi memur ve serbest meslek kesimi

oluşturmaktadır. Ekici (1997)'nin yapmış olduğu çalışmada öğrenci babalarının büyük çoğunluğunu yine aynı kesimin oluşturduğu sonucu, bu çalışma bulguları ile paralellik göstermektedir.

Ankete katılan öğrenciler rekreasyonun daha çok eğlendirici olması özelliğinden, daha sonra eğitici özelliğinden ve sosyal çevre edinmek için boş zamanlarını değerlendirdiklerini belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan tüm öğrenciler rekreasyonun eğitici, eğlendirici ve sosyal çevre dinlendirici özelliklerinden dolayı katıldıklarını belirtmişlerdir.

araştırmaya katılan tüm öğrenciler boş zamanlarını değerlendirirken genellikle spor yaparak ve müzik dinleyerek geçirdiklerini belirtmişlerdir. Bu durum da öğrencilerin tam olarak rekreasyon faaliyetlerinin özelliklerinden faydalanmadıklarını ya da tek yönlü hobilerle uğraştıklarını göstermektedir. Açıkada ve Ergen (1990) yapmış oldukları araştırma sonucunda öğrencilerin boş zamanlarında katıldıkları faaliyetlerin dağılımına bakıldığında %40.8 'nin spor faaliyetlerine katıldıklarını belirtmiştir. Bu araştırma sonucu ile bizim bulgularımız benzerlik göstermektedir.

Örenciler yüksek oranda (% 65.1) sportif faaliyetlerin olmasını istemişlerdir. Güçlü (1996)' nün yaptığı çalışma sonucu ile literatürdeki diğer araştırma

bulguları bu yöndeki sonuçlara sahiptir. Bununla birlikte Çon (1995) yapmış olduğu çalışmada üniversite öğrencileri, üniversitelerinde daha çok spor faaliyetlerinin olmasını istemişlerdir. Bu sonuçlarla bulgularımız paralellik göstermektedir.

Boş zamanları değerlendirmek için yapılan etkinlikler branşlar açısından anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Beden eğitimi öğrencileri boş zamanlarını daha çok spor yaparak ve uyuyarak geçirdiklerini belirtmişlerdir. Anketin bu sorusuna alınan cevaplar öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirme konusunda yeterli bir alışkanlık ve çok yönlülüğe sahip olmadığını göstermektedir.

Tüm bulgular göz önüne alındığında, beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin, boş zaman faaliyetleri olarak şu etkinliklere yer verdiği görülmektedir. Spor yapmak, gezmek uyumak eğlenmek gibi faaliyetlere katıldıkları görülmektedir. Öğrencilerin farklı boş zaman faaliyetlerini gerçekleştirmede yetersiz olduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle, beden eğitimi ve spor yüksekokullarında boş zaman, sosyo-kültürel, sportif ve spor amaçlı bilimsel etkinliklere (panel, konferans, seminer v.b) ağırlıklı olarak yer verilmelidir. Bu tür faaliyetlere katılımları sağlanarak, öğrencilerin çok yönlü yetişmelerine katkıda bulunmak gerekmektedir.

KAYNAKLAR

- 1- Abadan M(1960) *Üniversite Öğrencilerinin Serbest Zaman Faaliyetleri*. Ankara
- 2- Acıkada C,Ergene(1990) *Bilim Ve Spor*. Büro Tek Yayınları ,Ankara

- 3- Çon M (1995) *Üst Düzey (Elit) Spor Yapanların Spora Yönelmelerinde İlk Ve Orta Öğrenim Kurumlarının Etkisi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniv. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara

- 4- DİE(1995) *Türkiye İstatistik Yıllığı*.DİE yayını ,Ankara
- 5- Ekici S(1997) *Yüksek Öğrenim Gençliğinin Boş Zamanlarını Değerlendirme Alışkanlıkları Ve Turizme Katkıları Üzerine Bir Araştırma*, (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), ,Gazi Ün.Sağlık Bilimleri Enst, Ankara
- 6- Erkal M(1992) *Sosyolojik Açından Spor*.Filiz Kitapevi,İstanbul
- 7- Gökmen H(1985)*Yüksek Öğrenim Öğrencilerinin Serbest Zaman Etkinliklerini Kendilerinin Gerçekleştirme Düzeyleri*. Milli Eğitim Basımevi, Ankara
- 8- Güçlü M(1996) *Üniversite Öğrencilerinin Spora İlgilerine Etki Eden Faktörler (yayımlanmamış yüksek lisans tezi)*,Gazi Ün.Sağlık Bilimleri Enst, Ankara
- 8- Güler S(1978) *Turizm Sosyolojisi*. Turizm Tanıtma Bakanlığı Yayını, Ankara
- 9- Karaküçük S (1997) *Rekreasyon(Boş Zamanları Değerlendirme. Kavram Kapsam Ve Bir Araştırma)*Seren Ofset,Ankara
- 10- Karaküçük S(1999) *Rekreasyon(Boş Zamanları Değerlendirme)*Üçüncü Baskı,Bağırçan Yayımevi , Ankara
- 11- M.E.G.S.B (1998)*Beş Yıllık Kalkınma Planları yıllık Programlarında 1968-1988 Gençlik M.E.G.S.B Yayını* Ankara
- 12- Sayiner Ü(1973)*Boş Zaman Ve Boş Zaman Eğitimi*,Gençlik Lideri El Kitabı İçerisinde,G.S.B Yayını Ankara
- 13- Smith J(1998)*Daha İyi Nasıl Yaşanır, Zaman Yöntemleri* (Çev:Ali Çimen)Timaş Yayınları, İstanbul
- 14- Soyer F(1997)*Üniversite Öğrencilerinin Boş Zaman Alışkanlıkları Ve Sportif Eğilimlerinin Mesleki Yönelişlerine Göre Karşılaştırılması*(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi),Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Kayseri
- 15- Tezcan M(1982) *Sosyolojik Açından Boş Zamanların Değerlendirilmesi*,A.Ü Yayını Ankara
- 16- Uzunoğlu S(1992) *Zaman Sermayesi* ,Zaman Gazetesi 13 Nisan 1992. İstanbul.
- 17- Yazıcı M(1998) *Üniversite Öğrencilerinin Boş Zamanlarını Değerlendirme Anlayış Ve Alışkanlıkları Üzerine Karşılıklı Bir Araştırma* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Marmara Ün. Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı, İstanbul.